

N:o 16.

Af Herr Per Nilsson från Kristianstads län: Om underdånig framställning till Kongl. Maj:t, angående upphäfvande af rättigheten för presterskapet i Lunds stift att få innehafva rum på förslag till återbesättande af lediga klockaretjenster.

För äldre tider tillbaka har den praxis egt rum vid återbesättande af lediga klockarelägenheter i Skåne att på förslaget dertill uppföra äfven prester. Genom Kongl. Brevet den 6 October 1820 blef det slutligen bestämdt, att prester skulle ega rätt att uppföras på förslag till klockaresysslor, dock skulle för bibehållande af församlingarnes valfrihet alltid på förslagen upptagas en tredje person, som icke vore prest. Såsom skäl för detta beslut anfördes då i synnerhet svårigheten för kyrkoherdarne att erhålla erforderliga embetsbiträden, och för det yngre presterskapet att vinna någon befördran, emedan i denna provins blott få sacellanier finnas; den då gällande dubbla tienstårsberäkningen för en del embetsmän inom ecklesiastikstaten ansågs äfven utgöra ett hinder vid befordringen. Men dessa skäl hafva numera till största delen bortfallit, genom de förändrade förhållanden, som sedermera under tiden inträdt. Vid de nu pågående regleringarne af presterskapets löneinkomster blifva kyrkoherdarne tillagde så tillräcklig ersättning för aflöning åt embetsbiträden att brist på sådana ej torde komma att ega rum. Många pastorater hafva under de sednare åren blifvit delade och befordringstillfällen äro således derigenom betydligt ökade. Den dubbla tienstårsberäkningen har upphört, och församlingarne hafva erhållit rättighet att till fjerde profpredikant kalla äfven yngre prestmän, så vida de tagit pastoralexamen. Hvarken det befordrade eller obefordrade presterskapet kan således numera anses vara i behof af att få använda äfven inkomster af klockarelägenheterna till sitt underhåll; men deremot blifver det för församlingarne allt mer och mer maktpåliggande att dessa inkomster få bibehållas för deras ursprunglingen afsedda ändamål, kyrkosångens ledande och barnaundervisning. I flera kyrkor hafva på sednare åren orglar blifvit uppförda och der sådant skett, söka gerna

gera församlingarne att få klockare- och organisttjänsterna förenade. Dessa båda befattningar kunna likväl icke skötas af sådana substituter som de prester, hvilka innehafva klockarelägenheter, vanligen hålla. Enahanda är förhållandet der klockare- och skolläraresysslorna äro förenade. Församlingarne måste således se såväl den ena som den andra af dessa befattningar skötas på ett mindre tillfredsställande sätt, under det de för deras ändamålsenliga bestridande anslagna tillräckliga löneinkomster användas af det dessutom nog högt aflönade presterskapet. För afhjelpandet af dessa missförhållanden, vågar jag därför fördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta att till Kongl. Maj:t inkomma med underdänig framställning om upphäfvande af rättigheten för presterskapet i Lunds stift att få innehafva rum på förslag till återbesättande af lediga klockare-tjänster.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 21 Januari 1869.

Per Nilsson
från Kristianstads län.

N:o 17.

Af Herr G. Bjerkander: Om underdänig skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående åtgärders vidtagande i afseende på Svenska undersätters utflyttning ur landet.

Ibland tilldragelser, hvarpå närvarande tid är särdeles rik, är det en, som förtjenar att synnerligen beaktas, ehuru statsmagterna hittills icke fästat någon uppmärksamhet derpå; jag menar: den i allt större dimensioner sig utvecklande emigrationen till nya världen.

Antalet af dem, som under det sednast förflutna året öfvergifvit fäderneslandet, är säkerligen långt större än något af de föregående